

Tárkány KÖZSÉG

ESÉLYEGYENLŐSÉGI TERVE

2013.

TULAJDONOS NEVE

BEOSZTÁSA

ÁTVÉTEL DÁTUMA

PÉLDÁNY SORSZÁMA

ÉRVÉNYESÍTŐ PECSÉT HELYE

Karbantartásra kötelezett példány:

Karbantartásra nem kötelezett példány:

Ez a dokumentum Tárkány Község Önkormányzatának tulajdona.

Ez a dokumentum 40 számozott oldalból áll.

	Beosztás	Név	Dátum	Aláírás
Készítette	jegyző	dr. Szallerbeck Zsolt	2013. június 11.	
Jóváhagyta	Polgármester	Mészáros Tamásné	2013. június 11.	

0.1. Tartalomjegyzék

0.1. Tartalomjegyzék	2
0. 2. Rövidítések.....	4
0.3. Fogalommagyarázatok	5
0.3.1. Esélyegyenlőségi célok az ÚMFT-ben	5
0.3.1. A hat fő esélyegyenlőségi terület	5
0.3.1.1. Családbarát munkahelyi körülmények megteremtése, erősítése ...	6
0.3.1.2. A nemek közötti egyenlőség erősítése	6
0.3.1.3. Az akadálymentesítés előrehaladása	7
0.3.1.4. Fogyatékos személyek életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javítása.....	7
0.3.1.5. Roma emberek életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javítása	8
0.3.1.6. Más hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci és társadalmi esélyeinek javítása.....	9
1. Bevezető	10
2. Jogszabályi háttér	11
3. Tárkány község szociális, gazdasági helyzetképe	14
3.1. A település bemutatása	14
3.2. Lakhatás	16
3.3. Közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítési helyzete	16
4. A 6 fő esélyegyenlőségi terület, és célcsoportjai	17
4.1. Minden célcsoportot érintő intézkedések.....	17
4.1.1. A hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci helyzetének javítása	17
4.1.2. Közszolgáltatást nyújtó intézmények teljes akadálymentesítése.....	17
4.1.3. A helyi szemléletet megváltoztató programok támogatása, segítése	17
4.1.4. A hátrányos helyzetű csoportoknak az információs társadalommal összefüggő egyes szolgáltatásaihoz való hozzáférés elősegítése	18
4.2. Konkrét hátrányos helyzetű célcsoportokhoz kapcsolódó intézkedések	18
4.2.1. Fogyatékkal élők.....	18
4.2.2. Roma emberek	18
4.2.3. Idős és nyugdíjas korúak.....	19
4.2.4. Szociálisan rászoruló emberek.....	20
4.2.5. A hátrányos helyzetű nők esélyegyenlőségének biztosítása.....	21
5. Foglalkoztatottság	22
5.1. Tárkány községben működő létesítmények:	23
5.2. A kistérség jelentősebb foglalkoztatói:	24
6. Közoktatás	26
6.1. A tanulók megsegítésére fennálló lehetőségek	27
7. Az önkormányzat közoktatási esélyegyenlőségi feladatai	30
8. Szociális és gyermekvédelmi rendszer	32
9. Az esélyegyenlőség megteremtésének általános céljai	33
10. Az esélyegyenlőség megteremtésének általános elvei	33

11. Konkrét feladatok, célcsoportok esélyegyenlőségének megteremtése érdekében	34
12. Esélyegyenlőség érdekében a célcsoportokat érintő intézkedések.....	35
12. 1. Közzolgáltatást nyújtó intézmények teljes akadálymentesítése.....	35
12. 2. Fogyatékkal élők.....	35
12. 3. Időskorúak.....	36
12. 4. Roma emberek	36
12. 5. Esélyegyenlőség a közoktatásban.....	37
12. 6. Esélyegyenlőség biztosítása a foglalkoztatás területén	38
13. Az esélyegyenlőségi program megvalósításának forrásigénye	40
14. Záradék.....	41

0. 2. Rövidítések

- **EK** - Európai Közösség
- **EE** Esélyegyenlőség
- **MIR** - Minőségirányítási rendszer
- **ÚMFT** - Új Magyarország Fejlesztési Terv
- **GYES** - Gyermekgondozási segély
- **GYED** - Gyermekgondozási díj
- **SNI** Sajátos nevelést igénylő
- **BTM** Beilleszkedési és magatartási problémás
tanuló
- **HH** Hátrányos Helyzetű
- **HHH** Halmozottan Hátrányos Helyzetű

0.3. Fogalommagyarázatok

0.3.1. Esélyegyenlőségi célok az ÚMFT-ben

Az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó szabályozás (1083/2006/EK rendelet) kiemel két olyan támogatási alapelvet, amelyet minden pályázat tervezése, elbírálása és végrehajtása során figyelembe kell venni: az esélyegyenlőséget és a fenntartható fejlődést. A két alapelv érvényesült az ÚMFT, valamint az egyes Operatív Programok tervezése során, és érvényesül a döntéshozás és végrehajtás intézményrendszereiben, valamint érvényesíteni kell a kiválasztás jogosultságai és értékelési szempontjai között is.

Az esélyegyenlőség horizontális területei a Strukturális Alapok felhasználását szabályozó rendelet szerint az alábbiak:

- „...a tagállamok és a Bizottság biztosítják a nők és férfiak közötti egyenlőség... elősegítését az alapok különböző végrehajtási szakaszai során.”
- „...a tagállamok és a Bizottság biztosítják, megteszik a megfelelő lépéseket a nemek, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló bármilyen megkülönböztetés megakadályozására...”
- „az alapokhoz való hozzáférés... különösen a fogyatékosággal élő személyek hozzáférése”

0.3.1. A hat fő esélyegyenlőségi terület

Az Európai Bizottság javaslatára és a sajátos magyar adottságok figyelembe vételével hat olyan esélyegyenlőségi terület került kijelölésre, melyek fejlesztése hozzájárulhat az ÚMFT-ben vállalt esélyegyenlőségi célok eléréséhez, azaz az esélyegyenlőség erősítéséhez, különös tekintettel a nők és férfiak közötti egyenlőség, a fogyatékkal élők és a roma emberek esélyegyenlőségének erősítéséhez. A hat terület között van olyan, amely kifejezetten valamelyik esélyegyenlőségi célhoz –

például a roma emberek esélyegyenlőségének erősítéséhez – kapcsolódik, de olyan is van, amely egyszerre több célt támogat, illetve a hatodik terület más hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségének támogatását is lehetővé teszi. Az alábbiakban bemutatjuk a hat fő esélyegyenlőségi területet.

0.3.1.1. Családbarát munkahelyi körülmények megteremtése, erősítése

A fogalom legszűkebb értelmezése szerint a családbarát intézkedések elsősorban a kisgyermeket, nevelő szülőket hivatottak segíteni abban, hogy mind munkájukat, mind családi-háztartási kötelezettségeiket el tudják látni. A családok időbeosztását javító szolgáltatások az elmúlt évtizedben jelentősen visszaestek (például bölcsőde, korai óvodáztatás, közeli és munkaidővel összeegyeztethető bevásárlás vagy ügyintézés), ezért is különösen fontos az egyes szervezetek szerepvállalása.

A családbarát munkahely tágabb értelmezése a család legkülönfélébb formáival számol, figyelembe veszi nemcsak a gyerekek, hanem más, pl. idős, beteg, fogyatékossgal, élő családtagokkal kapcsolatos kötelezettségeket is. A családbarát munkahely koncepció nem abból indul ki, hogy mindez kizárólag a nők feladata, ezért lehetővé teszi a munkarend családi szükségletekhez való igazítását, és törekszik arra, hogy mind a nők, mind a férfiak igénybe vegyék a munkaadó által nyújtott lehetőségeket a munka és a magánélet közötti egyensúly erősítésére.

A családi és munkahelyi kötelezettségek összehangolását, támogató intézkedéseket számos esélyegyenlőségi intézkedés támogathatja, ilyen például a rugalmas munkaidő lehetősége, szervezeti/ vállalati gyermekintézmény fenntartása, vagy a kapcsolattartás megszervezése a GYES-en, GYED-en levőkkel.

0.3.1.2. A nemek közötti egyenlőség erősítése

A nők teszik ki a népesség felét, de a nemek közötti egyenlőség még sok tekintetben nem érvényesül a gyakorlatban. A tényleges egyenlőség a munkaerőpiacon sem valósul meg. 2003-ban Magyarországon a 15-64 éves nők 51%-a, a férfiak 63%-a volt foglalkoztatott. A nők munkahelyi hierarchiában elfoglalt helye úgy jellemezhető, hogy minél lejjebb megyünk a foglalkozások rangsorában, annál több nőt találunk az alacsonyabb keresetet jelentő és

alacsonyabb presztízsű állások betöltői között (ezt hívjuk foglalkozási szegregációnak), míg a szervezeten belüli vertikális szegregációra utal a női felsővezetők rendkívül alacsony aránya.

Bár a munkavállaló nők iskolai végzettség szerinti összetétele jelentősen javult az elmúlt évtizedekben, és mára a felsőoktatásban a nők aránya elérte – sőt meg is haladta– a férfiak arányát, mégsem csökkentek a nemek közötti keresetkülönbségek, melyek a szellemi dolgozók körében a legnagyobbak.

Cél olyan intézkedések támogatása a munkáltatóknál, amelyek erősítik a nemek közötti egyenlőséget, ilyen például a nők létszámának növelése a szervezet felső- és középvezetésében, továbbá az egyenlő munkáért egyenlő bért elvének gyakorlati érvényesítése is, de ide tartozik a nők számának emelése a kutatás-fejlesztési munkában.

0.3.1.3. Az akadálymentesítés előrehaladása

A fogyatékos népességben belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport, akik számára az akadálymentesítés a társadalom életének szinterein való megjelenésük alapfeltétele. Az akadálymentes környezet további haszonélvezői a kisgyermekes, babakocsival közlekedő szülők, de a betegek és az idős emberek is.

Az esélyegyenlőség szempontjainak vizsgálatánál több tényező kerül értékelésre: az építési beruházások esetében a fizikai akadálymentesítés, de szinte minden esetben értékelhető a fogyatékkal élők számára biztosított jobb infokommunikációs hozzáférés az eszközök, vagy a projekt által nyújtott szolgáltatások használatához (vakbarát számítógépes és egyéb eszközök, könnyen érthető kommunikáció stb.).

További példa lehet közlekedési infrastruktúrát érintő projekteknél az akadálymentes közlekedés megteremtése.

0.3.1.4. Fogyatékos személyek életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javítása

Fogyatékos személy: aki érzékszervi, így különösen látásszervi, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során (lásd A

fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. §-át).

Magyarországon az 1990-es évtizedben jelentősen visszaesett a foglalkoztatottság, és ez a fogyatékos emberek munkaerő-piaci helyzetére is hatással volt. A foglalkoztatottak aránya Magyarországon a fogyatékos emberek körében - 2001. évi népszámlálás adatai szerint - 9 százalékra csökkent.

Az Európai Unió tagállamaiban, 2001-ben a fogyatékos emberek átlagosan 40-50%-a, a súlyosan fogyatékosok 30-40%-a volt foglalkoztatott. Az ÚMFT két átfogó céljának egyike a foglalkoztatás bővítése, a munkaerő-kínálat növelése, valamint a kereslet és kínálat összhangját biztosító foglalkoztatási környezet kialakítása.

Ez utóbbi cél eléréséhez feltétlenül szükséges a fogyatékosokkal élők számára a foglalkoztatás elérhetőségének segítése: az akadálymentes fizikai és kommunikációs környezet kialakítása, továbbá a távmunka és egyéb alternatív munkavégzési lehetőségek biztosítása.

0.3.1.5. Roma emberek életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javítása

Azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzeti, etnikai csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely kisebbségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (lásd A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 7. § (1)-(2) bekezdését).

A népszámlálás adatai szerint nagyon lényeges különbségek vannak a cigány és a nem cigány nemzetiségek társadalmi rétegek szerinti összetételében, de a legújabb kutatások is megerősítik, hogy a társadalmi kirekesztődés bizonyítottan leginkább a roma embereket sújtja.

A diszkrimináció mellett az alacsony képzettségi szint is konzerválja a roma népesség alacsony arányú munkaerő-piaci részvételét és előmenetelét, ezért a képzési lemaradás felszámolását, csökkentését is célul kell kitűzni az esélyegyenlőségi programok megvalósítása során.

0.3.1.6. Más hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci és társadalmi esélyeinek javítása

Az ÚMFT két átfogó céljának egyike a foglalkoztatás bővítése, a munkaerő-kínálat növelése, valamint a kereslet és kínálat összhangját biztosító foglalkoztatási környezet kialakítása. A fő esélyegyenlőségi célcsoportok mellett más, ún. Hátrányos helyzetű munkavállalók társadalmi és munkaerő-piaci részvételét is elő kell segíteni.

Hátrányos helyzetű munkavállaló (a 68/2001/EK rendelet alapján):

- minden olyan 25. életévét be nem töltött személy, aki még nem állt rendszeres, fizetett alkalmazásban;
- minden olyan súlyos testi, szellemi vagy lelki betegségből fakadó fogyatékossgal élő személy, aki ennek ellenére képes belépni a munkaerőpiacra;
- minden olyan, a Község területére munkavégzés végett beköltöző vagy már beköltözött, vagy ott letelepedett emigráns munkavállaló, aki és/vagy nyelvi képzésre szorul;
- minden olyan személy, aki legalább háromévi kihagyás után újra dolgozni kíván, különösen azok, akik munkájukat a családi élet és a hivatás összeegyeztetésének a nehézségei miatt adták fel, a munkába állás utáni első hat hónapban;
- minden olyan 45. életévét betöltött személy, aki nem szerzett középfokú vagy azzal egyenértékű képesítést;
- minden hosszú távon, azaz megszakítás nélkül 12 hónapig munkanélküli személy, a munkába állás utáni első hat hónapban.

Számos esélyegyenlőségi intézkedés közül választhatunk, ilyen a pályakezdő fiatalok, vagy az 50 évnél idősebbek határozatlan idejű szerződéssel történő alkalmazása, vagy a középfokú végzettséggel nem rendelkező munkavállalók alkalmazása.

1. Bevezető

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőségről szóló 2003. évi CXXV. törvény elismeri, hogy minden ember egyenlő méltóságú személyként élhessen és a hátrányos megkülönböztetésre jogvédelmet, biztosít.

A törvény kimondja az esélyegyenlőség megteremtésében az állami kötelezettséget, mely az önkormányzatokra és annak intézményeire is kiterjed. A törvény hatálya kiterjed az ötven munkavállalónál több személyt foglalkoztató költségvetési szervekre, továbbá esélyegyenlőségi program elfogadását is előírja.

Az önkormányzat az országos esélyegyenlőségi program céljaival összhangban helyi esélyegyenlőségi tervet alkothat és fogadhat el.

A terv célja, hogy a településen:

- biztosítsa az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését,
- ki kell alakítani a megkülönböztetés tilalmát, és az emberi méltóság tiszteletben tartását,
- a szolgáltatásokhoz való akadálymentes hozzáférést,
- biztosítani az info-kommunikációs hozzáférést az eszközök használatához
- biztosítsa az esélyegyenlőséget Tárkány minden polgára számára.

Feltérképezi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok, egyének helyzetét, meghatározza azokat a célokat, feladatokat, amelyek elősegítik az esélyegyenlőség megvalósítását, kitér az oktatásra, a szociális és egészségügyi ellátórendszerre és a foglalkoztatottságra.

Kiemelten kezeli az idősek, fogyatékkal élők, roma emberek, hátrányos helyzetű gyermekek és családok esélyegyenlőségét.

A község élve a törvény adta lehetőséggel, a fent említett célok minél hatékonyabb megvalósításának érdekében megalkotja a településre vonatkozó helyi

esélyegyenlőségi programját, mely tartalmazza az Önkormányzat által ellátott feladatokkal kapcsolatos célokat

2. Jogszabályi háttér

A magyarországi jogalkotásban meglévő egyenlő bánásmód, esélyegyenlőség kérdéskörét az ország Európai Unióhoz történő csatlakozása tovább erősítette. A Magyar Köztársaság Alkotmánya meghatároz számos területet, ahol az esélyegyenlőség, az egyéni bánásmód kell, hogy érvényesüljön. A Köznevelési Törvény külön foglalkozik a tanulói jogokkal, kötelességekkel. A 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról kimondja, hogy:

Az Országgyűlés elismerve minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, azon szándékától vezérelve, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára, kinyilvánítva azt, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami kötelezettség, tekintettel az Alkotmány 54. § (1) bekezdésére, a 70/A. §-ára, valamint a Köztársaság nemzetközi kötelezettségeire és az európai közösségi jog vívmányaira a következő alkotja:

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § Az egyenlő bánásmód követelménye alapján a Magyar Köztársaság területén tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival, valamint a jogi személyekkel és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni.

2. § Az egyenlő bánásmód követelményére vonatkozó, külön jogszabályokban meghatározott rendelkezéseket e törvény rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni.

Az alábbi paragrafusokban, pedig az oktatási-nevelési folyamatokban határozza meg az egyenlő bánásmód, esélyegyenlőség szempontjait:

27. § (1) Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre,

a) amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy

b) amelynek megszervezéséhez az állam

ba) közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, vagy

bb) közvetve - így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján - hozzájárul (a továbbiakban együtt: oktatás).

(2) Az egyenlő bánásmód követelményét az (1) bekezdésben meghatározott oktatással összefüggésben érvényesíteni kell különösen

a) az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,

b) az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámogatás,

c) a teljesítmények értékelése,

d) az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,

e) az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,

f) a kollégiumi elhelyezés és ellátás,

g) az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,

h) a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint

i) az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

(3) Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen valamely személy vagy csoport

a) jogellenes elkülönítése egy oktatási intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban,

b) olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak, és mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, az általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét.

(4) Az oktatási intézményekben nem működhetnek olyan szakkörök, diákkörök és egyéb tanulói, hallgatói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

28. § (1) Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha az oktatást csak az egyik nembeli tanulók részére szervezik meg, feltéve, hogy az oktatásban való részvétel önkéntes, továbbá emiatt az oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri.

(2) Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha

a) közoktatási intézményben a szülők kezdeményezésére és önkéntes választása szerint,

b) felsőoktatási intézményben a hallgatók önkéntes részvétele alapján olyan vallási vagy más világnézeti meggyőződésen alapuló, továbbá

kisebbségi vagy nemzetiségi oktatást szerveznek, amelynek célja vagy tanrendje indokolja elkülönült osztályok vagy csoportok alakítását; feltéve, hogy emiatt az oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri, továbbá ha az oktatás megfelel az állam által jóváhagyott, államilag előírt, illetve államilag támogatott követelményeknek.

(3) A 27. § (2) bekezdésének a) pontjától a nyelvi vagy kulturális önazonosság megőrzését szolgáló, illetve egyházi, kisebbségi vagy nemzetiségi oktatási intézmény tekintetében jogszabály eltérően rendelkezhet.

29. § Törvény vagy törvény felhatalmazása alapján megalkotott kormányrendelet az iskolarendszeren belüli, valamint az iskolarendszeren kívüli oktatásban részt vevők meghatározott körére - az oktatással, képzéssel összefüggésben - előnyben részesítési kötelezettséget írhat elő.

3. Tárkány község szociális, gazdasági helyzetképe

3.1. A település bemutatása

Tárkány község Komárom Esztergom megyei kistelepülés, jelenleg 1618 lakost számlál. A falu lakói közül, mint egy 300-an a községhez tartozó Vasdinnye pusztákon élnek. A község területén az első emberi tartózkodásra utaló nyomok a mezolitikumból valók, melyet az 1971-ben talált zsugorított férfi csontváz bizonyít.

A falu első okleveles említése 1237-ből való, egy határjáró oklevélben Tarcan alakban fordul elő. Az elnevezés eredetéről többféle elképzelés látott napvilágot. A leginkább elfogadott török eredet, az ótörök "tarqan" főembert, alkirályt jelent.

A későbbiekben a pannonhalmi apátság birtokaként több birtoklevelében is említik, mint adományt, illetve vásárlás - eladás tárgyát is képezte a falu.

1543-ban a törökök támadása nyomán a falu a környező településekkel együtt elpusztult, s mintegy 150 évig pusztán maradt. A községet többször is megkísérelte a tulajdonos a Pannonhalmi Főapát benépesíteni, de a súlyos adóterhek és nyomorúság miatt sikertelen volt egészen 1714-ig. Ekkor a környező településekről református jobbágyok, települtek be, lehetőséget kaptak vallásuk gyakorlására is. Az első iskolai osztályok megszervezése is erre az időre tehető.

1734-ben szervezték meg a katolikus plébániát, a plébániaház 1775-ben, majd 1790-ben épült a késő barokk templom, melyet 1881-ben átépítettek, majd 2000-ben teljesen felújítottak, a plébániával együtt. Külön említést érdemel a pedál nélküli hátul játszós felújított orgona, melyet az eredeti 1801-ben építettnek, Fellner Jakab terveinek megfelelően újítottak fel, és így az egyetlen olyan működő orgona az országban, melynek minden darabja az eredeti terveknek megfelelő.

1722-től 1787-ig, a türelmi rendeletig, a reformátusok nem gyakorolhatták vallásukat. Ekkor újra alapították gyülekezetüket és 1800-ben kőtemplomot emeltek, az addigi hordozható fatemplom helyett. A fenti építmények ma is az egyházakat szolgálják.

1740-es években szőlőt telepítettek a helybeliek a Csép felé eső domboldalon, ma, mint egy 195 körüli a présházak száma.

Az 1800-es évek fellendülést hoztak a falu életében. Ekkor felvirágzott az állattenyésztés, ismert volt a lótenyésztés és a marhatartás is. A Fekete-víznek nevezett Bakony-éren kettős kerekű malom működött, melyen a község gabonáját őrölték a gazdák.

1809-ben a napóleoni háború idején francia csapatok, majd 1848-as szabadságharc idején az átvonuló osztrák csapatok tekintették szabad prédának a falut, jelentősen kifosztva azt. A szabadságharc után ismét talpra állt a falu, folyamatosan terebélyesedett, népessége növekedett, majdnem elérte a 3000 főt.

1894-ben, akkoriban ritkaságszámba menő, emeletes iskola épült. Mely ma is oktatását szolgálja 138 tanulónknak.

Közel 100 iparos tevékenykedett a faluban. A töretlen fejlődést gátolták a gyakori tüzek, melyek a korszerűtlen építkezésnek tudhatók be. Különösen nagy kárt okozott az 1908-as tűzvész, amikor a vályogházak zöme leégett.

A faluból az első világháborúban mintegy 500-an vettek részt, s közülük 140-en haltak hősi halált. Nekik a békekötés után 1924-ben emeltek emlékművet.

1935. március 15-étől vasútállomása volt a falunak. Ekkor indult másodikként az országban, a cigány iskola is. Több szervezet is működött már ekkor így: a Tűzoltó egyesület, Énekkar, Keresztény Ifjúsági Egyesület.

A második világháború a tarkányiaktól is sok áldozatot követelt, bár harcok a faluban nem voltak, az épületek megrongálódtak, az átvonuló csapatok kifosztották a falut.

Ma már mindezek a múltat jelentik a község lakóinak. Most a fejlődés elősegítése, a hagyományok őrzése a cél.

Bizonyítják ezt a 3 csoportos óvoda, a 8 évfolyamos általános iskola, 3 csoportos napközi otthon működtetése, a háziorvosi és védőnői szolgálat, a felújított katolikus plébánia, a templom, a bitumenes kézilabdapálya, az informatika terem kialakítása. Az ekeli testvér-települési együttműködés, a falu külsejének megújítása, valamint a régi hagyományok felelevenítése, újak létrehozása, így: a falunap, a kihívásnapja, idősök karácsonya, Bakonyi Folklór Fesztivál megrendezése is.

A fejlődést és hagyományaink megőrzését segítik a faluban működő egyesületek.

A nyugdíjas klubból alakult a Hóvirág nyugdíjas egyesület, mely népdalkört tart fenn. Az elmúlt évek alatt sok szép eredménnyel öregbítették a falu hírnevét. Rendszeres szereplői a falu különböző rendezvényeinek.

A legifjabbakat gyűjti csokorba az 1998-ban alakult mazsorett csoport, mely ékes színfoltja rendezvényeinknek.

A Tűzoltó egyesület 2001-ben ünnepelte fennállásának 110. évfordulóját. Ők is szívesen megmutatják felkészültségüket különböző rendezvényeken, sikerrel szerepelnek versenyeken, sajnos gyakran kell tudásukat éles helyzetben is bizonyítaniuk.

A sportegyesület sikeres működését jelzi, hogy futballpályánkon szerepelt már számos neves csapat is. Így pályára léptek: a Győri ETO, a Tatabányai Bányász, valamint a Magyarország Öregfiúk válogatottja. Itt a kezdő rúgást Puskás Öcsi végezte.

Legifjabb egyesületünk a Polgárőr egyesület. Segítik a rendőrség munkáját, biztosítják a rendezvények felügyeletét. Most már felszerelésük is szépen gyarapszik.

Az általános iskola működését támogatja egy közalapítvány is.

Első ciklusát éli kisebbségi önkormányzatunk, mely jó együttműködést alakított ki a falu egészével.

A község intézményei, egyesületei az önkormányzati támogatást, fenntartást sokoldalú pályázati tevékenységgel egészíti ki, melyből a lehetőségeket, olykor működési feltételeket javítják.

A pályázati tevékenységből kiveszi részét az önkormányzat is. Jelenleg két beruházást valósít meg. A csapadék elvezetés biztosítása érdekében az árkok, megújítása folyik immár a harmadik szakaszban, mint egy négy millió forintértékben.

Az önkormányzat eddigi legnagyobb, 90 millió forintos fejlesztése is a megvalósítás utolsó szakaszához ért. A községhez tartozó Vasdinnye- Szőlőhegy a sokévi várakozás után végre vezetékes vízhez jut.

A település vezetése igyekszik minden lehetőséget megragadni, intézményei fenntartási körülményeinek javítására. Terveik között szerepel az óvoda, az iskola, valamint a kultúrház felújítása is. Mi valamennyien azon dolgozunk, településünk lakói magukénak érezzék községünket.

- Csatornahálózat kiépítése
- Szennyvíztisztító telep megépítése
- Szabadidőpark építése
- Szélerómű építése
- Művelődési ház fűtésrendszerének korszerűsítése

3.2. Lakhatás

Az önkormányzat nem rendelkezik bérlakásokkal.

3.3. Közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítési helyzete

Tárkány község területén a közintézmények a teljes akadálymentesítése részben megoldott, a teljes akadálymentesítést 2015-ig kívánja megoldani az önkormányzat.

Közintézmény

Akadálymentesség 2013.év

Polgármesteri Hivatal	nem megoldott
Általános iskola	nem megoldott
Orvosi rendelő	nem megoldott
Óvoda	nem megoldott
Művelődési Ház	nem megoldott

4. A 6 fő esélyegyenlőségi terület, és célcsoportjai

1. Családbarát körülmények megteremtése települési szinten
2. Nemek közötti esélykülönbségek csökkentése
3. Az akadálymentesítés előrehaladása
4. A fogyatékkal élők életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javítása,
5. Romák életminőségének és munkapiaci esélyeinek javítása
6. Más sajátos élethelyzetű csoportok társadalmi esélyeinek javítása

4.1. Minden célcsoportot érintő intézkedések

4.1.1. A hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci helyzetének javítása

Az intézkedések elsősorban a rászoruló családok napi megélhetési gondjainak enyhítésére (rendszeres szociális támogatás, alkalmi segély), illetve átmeneti kereseti lehetőségek biztosítására (közmunka-programok, közhasznú és közcélú munka) irányulnak, de a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, sok esetben roma családok esélyegyenlőségének hosszú távú javításához, a társadalmi hátrányaikat megalapozó és generációkon át újratermelő okok felszámolásához (oktatás, lakáshelyzet megoldása, munkahelyteremtés) kevésbé járulnak hozzá. Az önkormányzat a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében együttműködik a Komárom - Esztergom Megyei Munkaügyi Központtal, és annak Komáromi Kirendeltségével.

4.1.2. Közzolgáltatást nyújtó intézmények teljes akadálymentesítése

A tervek szerint megvalósuló, önkormányzati fenntartású közintézmények teljes akadálymentesítésre a jogszabályi előírások figyelembevételével, legkésőbb 2012-ig sort kell keríteni. Az Önkormányzat vállalja, hogy kiemelten kezeli és lehetőség szerint támogatást, nyújt minden akadálymentesítést célzó pályázathoz.

4.1.3. A helyi szemléletet megváltoztató programok támogatása, segítése

Ezen belül a község lakossága számára, olyan ismertető anyagok készítésének, lakossági tájékoztató fórumok, valamint más típusú programok,

rendezvények támogatása, segítése, melyek előmozdíthatják az esélyegyenlőségi program célcsoportját jelentő emberek kedvezőbb társadalmi integrációját, és szemléletváltást eredményezhet a lakosság minden szegmensénél.

Az önkormányzat támogat továbbá, a jogsértésekkel szembeni fellépés lehetőségeire vonatkozó, mindennemű tájékoztatási lehetőséget és saját eszközeivel (helyi média, önkormányzati hirdetőtábla stb.) népszerűsíti azokat.

A megvalósítás a tervezési ciklusban folyamatosan az éves költségvetés keretein belül – a pénzügyi lehetőségeinek függvényében.

4.1.4. A hátrányos helyzetű csoportoknak az információs társadalommal összefüggő egyes szolgáltatásaihoz való hozzáférés elősegítése

Az önkormányzat támogat minden hátrányos helyzetű csoport információs társadalommal összefüggő egyes szolgáltatásokhoz kapcsolódó eszközbeszerzést, szolgáló pályázatot, a célcsoport ez irányú képzését, továbbá támogatja, olyan mindenki számára elérhető információs pontok kialakítását, melyeken keresztül a szükséges eszközökkel nem rendelkező emberek a lakhelyükhöz minél közelebb hozzáférhetnek az Internethez, valamint az információs társadalom nyújtotta egyéb szolgáltatásokhoz.

4.2. Konkrét hátrányos helyzetű célcsoportokhoz kapcsolódó intézkedések

4.2.1. Fogyatékkal élők

A településen nincsenek fogyatékkal élőek.

4.2.2. Roma emberek

A roma lakosság szociális helyzetére nincsenek pontos adatok, azonban megállapítható, hogy a roma népesség átlagos életszínvonala, lakhatási körülményei, egészségi állapota, iskolázottsága, foglalkoztatottsága a társadalom egészéhez viszonyítva lényegesen rosszabb.

Azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát.

Tárkány 1596 lélekszámú település, ezért a kisebbség helyzete viszonylag jól követhető.

A Polgármesteri Hivatal adatai alapján legalább 264 roma származású lakos él a településen.

Szociális helyzetükre jellemző, hogy átlagos életszínvonalon élnek, iskolázottságuk és foglalkoztatottságuk alacsony.

Az önkormányzat a szociális szolgáltatással együttműködve törekszik a lakhatási problémák megoldására, a gyerekek testi és lelki egészségének fejlesztésére, a tanulás ösztönzésére.

A roma lakosság foglalkoztatottságának elősegítése szintén kiemelt feladat. Szakértői javaslatok szerint elsősorban az iskolázottságot, a foglalkoztatottságot, a cigányság létbiztonságát erősítő, kirekesztettségét kölcsönös erőfeszítésekkel, fokozatosan gátló és feloldó hosszú távú politikára van szükség.

Ezért egy olyan Mentor- programot kell biztosítani, amely komplex módon járul hozzá a felzárkóztatásukhoz.

Az Önkormányzat jelenleg 3 fő roma származású foglalkoztatottal rendelkezik, melyből 1 fő Általános Iskola tanítója. A településen működik a Komárom Esztergom Megye Cigány Kisebbségi Önkormányzatának irodája is, melynek működéséhez az Önkormányzat biztosítja ingyenesen az irodahelyiséget és több eszközt is. Amint felmerül a munkaerő-bővítés igénye, nem lesz akadálya még több roma foglalkoztatott felvételének sem.

4.2.3. Idős és nyugdíjas korúak

A népesség összetételében az idős korúak aránya, az országos átlaghoz megfelelően- emelkedő tendenciát mutat. A nyugdíjban részesülők között igen magas az egyszemélyes háztartások száma. Tárkány a lakosság összlétszámát viszonyítva kiemelkedően jónak mondhatók az időskorúak helyzete.

A településen működik a **"Hóvirág" Nyugdíjas Egyesület**, mely biztosítja heti alkalommal az idős korúak hasznos időtöltést. A **"Hóvirág" Nyugdíjas Egyesület**, mint nevében is jelzi elsősorban Tárkány Község nyugdíjasainak, időskorú polgárainak kulturális és közösségi életének szervezését és fejlesztését tekinti céljának. Céljának megvalósítása érdekében az Egyesület szorosan együttműködést alakít ki a települési önkormányzattal, más civil

szervezetekkel és mindazon szervezetekkel, melyek Tárkány érdekeltségi körében működnek.

Az Egyesület feladatának tekinti Tárkány időskorú polgárainak

- Közéleti szereplését, az ehhez szükséges fórumok szervezését,
- Művelődésének elősegítését szolgáló rendezvények szervezését,
- Színházi előadásokra való csoportos látogatások szervezését és támogatását,
- Csoportos kirándulások szervezését, támogatását,
- Egészség-megőrzési, életvezetési tanácsadás szervezését,
- Ingyenes jogi tanácsadás megszervezését,
- Hazai és nemzetközi kapcsolatok kiépítést hasonló civil szervezetekkel.

Az Önkormányzatunk térítésmentesen biztosít egy önálló ingatlant az Egyesület működéséhez, melynek rezszi költségét szintén Önkormányzatunk biztosítja, emellett az éves költségvetésében anyagi támogatást nyújt az Egyesület működéséhez.

Az idős korosztály körében végzett szükségletfeltáró felmérés eredményeként elmondható, hogy kevés jövedelemből élnek, de gondos beosztással kijönnek a nyugdíjból.

Sokat segít a háztartások anyagi gondjain a kertben megtermelt növények és az állattartás.

4.2.4. Szociálisan rászoruló emberek

Tárkány önkormányzata biztosítja a jogszabályban meghatározott rendszeres segélyeket, támogatásokat, valamint az eseti segélyeket.

Az önkormányzat az intézményein keresztül segítséget nyújt a lakókörnyezetükben élő fogyatékos személyek részére önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. Az alapszolgáltatások teljes körű megvalósításával, az ellátások működtetésével jelentősen hozzájárulunk ahhoz, hogy a rászoruló személyek, illetve családtagjaik mindennapi járulékokat életvitelükhöz segítséget kapjanak.

4.2.5. A hátrányos helyzetű nők esélyegyenlőségének biztosítása

A munkavállalóknak nemétől függetlenül joga van ahhoz, hogy egyenlő értékű munkáért egyenlő bért kapjon. A két nemet az egyenlő versenyfeltételek biztosítása mellett egyenlő bánásmód is megilleti. Az egyenlő bánásmód elve garantálja a diszkrimináció tilalmát, vagyis a hátrányos megkülönböztetéstől mentes életet. Szükséges a női esélyegyenlőség érdekében nőkre szabott foglalkoztatási programok kezdeményezése, családbarát munkahelyek létrehozása a család és a munkahely összeegyeztetésének biztosítása érdekében, a gyermekvédelmi és gyermekjóléti szolgáltatások fejlesztése, a 0-3 éves korosztály napközbeni felügyeletének biztosításával (bölcsőde, családi napközi). A szociális biztonsági rendszerek megfelelő kialakítása (betegség, rokkantság, időskor, üzemi baleset vagy foglalkoztatási betegség esetén, munkanélküliség elleni védelem), szülői szabadság biztosítása, a terhes nők, a gyermekágyas és szoptató anyák munkahelyi biztonságának javítása.

5. Foglalkoztatottság

A térségben számos olyan közép- és nagy vállalkozás működik, mely foglalkoztatottai számára munkát biztosít.

A vállalkozásokban foglalkoztatottakról pontos adat nem áll rendelkezésünkre. A foglalkoztatottak, és munkanélküliek számát az alábbi táblázat ábrázolja.

Foglalkoztatottak száma 1980-2008 között (Tárkány)

(1980)	Összesen	Foglalkoztatottak	Munkanélküliek	Inaktív kereső	Eltartott
Férfi	935	547		191	197
Nő	1007	350		231	426
Összesen	1942	897	0	422	623
(1990)	Összesen	Foglalkoztatottak	Munkanélküliek	Inaktív kereső	Eltartott
Férfi	817	430	21	168	198
Nő	880	259	2	22	367
Összesen	1697	689	23	190	565
(2001)	Összesen	Foglalkoztatottak	Munkanélküliek	Inaktív kereső	Eltartott
Férfi	767	354	24	186	203
Nő	826	253	15	309	249
Összesen	1593	607	39	495	452
(2008)	Összesen	Foglalkoztatottak	Munkanélküliek	Inaktív kereső	Eltartott
Férfi	785	367	22	194	203
Nő	866	307	14	319	226
Összesen	1652	674	36	513	429

A táblázatokban a településre megfigyelhető, hogy a férfiak száma több a foglalkoztatottak között. (A férfiak többsége fizikai munkás. A férfiakat szívesen foglalkoztatják, mert kevesebbet vannak távol a munkahelyükről, ellentétben egy kisgyerekes anyukával.)

A nők száma ebből kifolyólag több az eltartottak között. Főként azoknál a családoknál, ahol kisgyerek van és a családfő meg tudja oldani a gyermekek miatti keresetkiesést.

Az inaktív keresők száma az utóbbi időben növekedett, amit a munkanélküliség is befolyásolt.

Az elmúlt években jelentősebbé vált a munkanélküliek száma az agglomerációban. A már korábban vizsgált okok miatt.

A rendszerváltást követő leépülési folyamat következtében gyakorlatilag megszűnt az ipar jellegű foglalkoztatás a térségben annak ellenére, hogy Kisbér korábban közepes méretű ipari foglalkoztatója volt a térségnek.

Napjainkban, folyamatban van Tárkány Községgel szomszédos Bábolna Város 250 ha-os területén, az ipari park kialakítása, illetve betelepítése.

A település Bábolna Város vonzáskörzetébe tartozik. Ez a tény meghatározó volt és napjainkban is az, hiszen a mezőgazdaság rányomta a bélyegét a településre.

Tárkány községben a működő és megszűnt vállalkozásokra főként a mezőgazdaság a jellemző. A Bábolna Zrt.-nek több telephelyét bezárták, ezeken a telephelyeken új vállalkozások létesültek.

5.1. Tárkány községben működő létesítmények:

- Farkaskút Kft. (40 fő) 2006.12.31. felszámolás
- Bikarét Kft. (55 fő) 2007.05.01. felszámolás
- Sárvári Securiti Service Kft. (29 fő) 2006.12.31. megszűnt
- TIMX Kft. (10 fő) 2006.12.31. megszűnt
- LAMATEX Kft. (18 fő) 2006. megszűnt
- Egyetértés Mezőgazdasági Szövetkezet (50 fő) átalakult 2007.05.31.

Tárkány községben működő munkahelyek:

A lakosság nagy része jellemzően a környező településekre (Mór, Győr, Kisbér, Bábolna), illetve Komáromba, a multinacionális cégekhez jár dolgozni.

A településen belül is vannak vállalkozások. Megtalálhatóak az élelmiszerboltok, a gazdabolt, egyéb vendéglátó létesítmények (kocsmák).

Statistikai adatok a településen működő vállalkozásokról (2007;2008)

2007. év

Kiskereskedelmi üzlet	Ebből: élelmiszer és élelmiszer jellegű üzlet	Gyógyszertár	Vendéglátóhely
12	6	–	–

2008. év

Kiskereskedelmi üzlet	Ebből: élelmiszer és élelmiszer jellegű üzlet	Gyógyszertár	Vendéglátóhely
11	6	–	–

2012. év

Kiskereskedelmi üzlet	Ebből: élelmiszer és élelmiszer jellegű üzlet	Gyógyszertár	Vendéglátóhely
10	6	–	–

- Agrofil 2000 Kft. Tevékenységi köre: növénytermesztés (4 fő)
- Damagro Kft. Tevékenységi köre: növénytermesztés (8 fő)
- TRENAKER Kft. Tevékenységi köre: mezőgazdasági gépkereskedelem és gyártás (8 fő)
- Babilonia Kft. Tevékenységi köre: baromfitenyésztés (14 fő)
- VIMI Bt. Tevékenységi köre: áru fuvarozás (5 fő)
- Jeges Kft. Tevékenységi köre: baromfitenyésztés (40 fő)
- Barkev Kft. Tevékenységi köre: baromfitenyésztés (10 fő)
- Pannon Baromfitermelők Befektető kft. Tevékenységi köre: baromfitenyésztés (14 fő)
- Aranykorona Zrt. Tevékenységi köre: baromfitenyésztés (14 fő)
- Egyetértés Mg. Kft. Tevékenységi köre: növénytermesztés, baromfitenyésztés, szolgáltatás (40 fő)

Fentiekén kívül 45 egyéni vállalkozás működik még településünkön.

5.2. A kistérség jelentősebb foglalkoztatói:

Az elmúlt években azonban a térségen kívüli foglalkoztatás egyre nagyobb méreteket ölt, mely ipari szakmunkásokat, segéd és betanított munkásokat von ki a térségből. A térségen kívüli ipari parkok közelsége (Mór, Győr, Székesfehérvár, Komárom) beszállítói ipari tevékenység letelepedését generálja a kistérségben. A nagyütemben megindult ipari parkfejlesztések Győrben és Székesfehérváron rendkívül értékesé tették a két város közötti területeket, valamint az azokat összekötő 81-es főútvonalat. Ezért is döntött úgy Kisbér város vezetése, hogy új ipari területet jelöl ki a város határában. Kisbér fejlesztési koncepciója támogatja a területen megtelepülni szándékozó társaságok ipartelepeinek kiépítését. Az infrastruktúra (út, víz, vezetékes gáz, elektromos energia) kiépítése előkészített, ami lehetővé teszi a teljes infrastruktúra gyors megvalósítását konkrét befektetői igény esetén. Az új ipari parkba 2002-ben települt az első multinacionális (U-Shin Europe Kft – autóalkatrész gyártással foglalkozó) vállalat, amelyet 2004-ben követett a SEWS Kft (szintén autóalkatrész gyártás).

6. Közoktatás

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX.törvény és Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003.évi CXXXV.törvény alapján a fogyatékkal élő gyermekek nevelése, oktatása a többi gyermekkel együtt is folyhat, de speciális gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben is történhet.

Az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdítását, az integrált nevelés, oktatás jogi kereteit a közoktatási törvény biztosítja. Az integrált képzési formák elterjedése érdekében szükségessé vált a sajátos nevelési igényű gyermekek neveléséhez, oktatásához szükséges feltételekkel rendelkező közoktatási intézmények számának emelése, illetve az ehhez szükséges feltételek megteremtése az intézményekben.

Tárkány Község Önkormányzata a közoktatási feladatait Ete községgel mikrotársulás keretében egy közös fenntartású általános iskolával és óvodával látja el.

A település óvodája a feltételek megteremtését szem előtt tartja, minden lehetséges kapcsolatot kihasznál, a kistérségben működő, szakértő, fejlesztő, gyógypedagógiai intézményekkel való együttműködés során.

A tárgyi feltételek folyamatosan javulnak, az alapfeltételek biztosítottak.

A háromcsoportú óvoda kapacitása 75 férőhely, ennek jelenlegi kihasználtsága 66 %, a gyermekek létszáma 14-15-21 fő között mozog. A logopédiai foglalkozásokon 6 fő vesz részt. A gyógytornán 14 fő vesz részt.

A közoktatási szakszolgálati feladatok közül (a nevelési tanácsadást, a logopédiai ellátást és pályaválasztási tanácsadást, pszichológus) fejlesztő pedagógus, ill. a Kistérségi Társulás fenntartásában működő Pedagógiai Szakszolgálat látja el. Ez a szolgálat, helyileg Kisbéren található. Ily módon lehetőség szerint a legegyszerűbben megközelíthető. A gyógytestnevelést óraadó kolléga alkalmazásával oldják meg. Jellemző az utazó gyógypedagógus, logopédus, gyógytestnevelő, ami tovább javítja a gyerekek ellátásának biztosítását, minőségét. A gyermekjóléti alapellátások és a gyermekjóléti szakellátás jelentős része szintén biztosított. Hiányzik a bölcsőde, a családi napközi otthon, házi gyermekfelügyelet.

Hátrányos helyzetű gyermekek a roma kisebbségből kerülnek ki. Ebben a tanévben a roma gyermek létszáma az óvodában nagyobb, mint 50% . A pedagógiai-szakmai

szolgáltatás keretében felkészültek az óvodapedagógusok az integrációs feladatok ellátására, a megfelelő környezet biztosítására, az együttnevelésre.

Az iskoláskorú gyermekek szociális, anyagi háttere eltérő, az átlagnál magasabb színvonalon kevesen élnek. A tanulók családi háttere a mai magyar társadalmi valóságnak megfelelő összetételű.

A különböző szociokulturális hatások tükröződnek a gyerekek lehetőségeiben, teljesítményében, valamint viselkedés és beszédtechnikájában egyaránt.

Egy részük az átlagosnál is nagyobb odafigyelést, törődést, türelmet és szeretet igényel.

Az általános iskola maximális férőhelye 160 fő. A jelenlegi tanulói létszáma 136 fő. A tanulók létszáma évekre visszatekintve stagnál. Az osztályok átlagos létszáma 17 fő. Az idei tanévben roma származású tanulók létszáma nagyobb, mint 45 %. Tanulási, magatartási problémákkal jelenleg 10 tanuló küzd. A problémás gyerekekkel szakképzett gyógypedagógus és fejlesztő pedagógus foglalkozik heti 5 órában. Az iskolában a SNI tanulók aránya nem éri el az országos átlagot. A HHH-s gyerekeket tekintve 18,9% (Tárkány-Ete Közös Fenntartású Általános Iskola és Óvoda) közötti adatok vannak. Tárkány esetében a településen élő roma gyerekek kerültek a HHH-s körbe, de a faluhoz való ragaszkodás miatt nem lenne érdemes utaztatni a tanulókat. A sajátos nevelést igénylő (SNI) gyermekek létszáma 3 fő.

Az iskolán kívüli segítő programokban (Útravaló program, Arany János Program, Tanoda) elenyésző a részvétel. Az erdei iskola és az iskolai nyári táborok kissé háttérbe szorultak, aminek egyértelműen anyagi okai vannak. Az iskola pályázatok útján juttatja el diákjait erdei iskolába, nyári táborba.

6.1. A tanulók megsegítésére fennálló lehetőségek

A tanulók megsegítésére a következő lehetőségek adódnak:

- Az iskolában 8 évfolyamon, és két napközis tanulócsoportban folyik az iskolai nevelés-oktatás. A tanulók száma jelenleg 136 fő. Az iskola tárgyi feltételei jók. Minden tanulócsoportnak saját tanterme van, ezen kívül rendelkezik szertárral, számítástechnika szaktanteremmel. Igaz, tornatermük viszonylag kis méretű, de a téli időszakban is a tanórákon kívüli

egyéb igényeket is kielégíti.. Fűtésük korszerű gázfűtés. Az iskola személyi feltételei jók, pedagógusaik valamennyien megfelelő iskolai végzettséggel rendelkeznek. Az iskolában két idegen nyelv (angol és német) tanulása is van lehetőség, német a tanított nyelv, angolt pedig szakköri keretben választhatják a tanulók. Kiemelten fontosnak tartják az informatika és a számítástechnika oktatását, ezen a területen is szakos tanár irányításával folyik az oktatás. Azon túlmenően, hogy a tanórákon igyekeznek tanítványait a legtöbb tudás birtokába juttatni, s a későbbi boldoguláshoz szükséges készségeket, képességeket kialakítani, nagy hangsúlyt fektetnek a tanórán kívüli tevékenységekre is. Az iskolában a tanulók több szakkort is választhatnak (pl. informatika, matematika, irodalmi szakkör, énekkar néptánc, elsősegély). A tanórán kívüli tevékenységek között nagyon fontosnak tartják a napközi-otthonos ellátást, amit jelenleg 47 gyerek vesz igénybe. Arra törekszenek, hogy a tanuláson, leckeíráson túlmenően kulturális, sport jellegű tevékenységeknek is legyen színtere a napköziben. A 6000 kötetes korszerű iskolai könyvtárat kiegészíti a faluban működő könyvtár.

Hetente öt alkalommal sport foglalkozásokra is járhatnak a tanulók, a jó idő beköszöntével a község sportpályája és az azt körülölelő park e foglalkozások színtere. Az alapfokú zeneiskolai képzésre 15 km-re Tárkánytól, Kisbéren, illetve Nagyigmádon és Bábólnán is van lehetőség. A pedagógusok szívesen vállalják a délutáni foglalkozásokat, a különböző versenyekre való felkészítéseket, szakkörök és művészeti csoportok vezetését. Fontos megemlíteni az iskola művészeti csoportjait. Az iskolában szakképzett táncpedagógus vezetésével folyik néptánc oktatás, 23 kis diák részvételével. A Mazsorett csoport működése is több éves múltra tekinthet vissza, a legutóbbi területi és országos versenyeken több kategóriában is arany fokozatot kaptak elismerésül. Mindkét táncegyüttes nemcsak

helyi rendezvények rendszeres fellépője, hanem a térség több településén és külföldön is szerepelt már. Az iskola diákönkormányzata fogja össze a gyermekek szabadidős tevékenységét és szervezője a tanév több gyermekrendezvényének, ünnepélyének (karácsony, farsang, , gyermeknap). Ezek a támogatások igen lényegesek az iskola számára, hiszen választott hivatásuk, a nevelő-oktató munka minőségi színvonalon való gyakorlását segítik elő.

Az önkormányzat figyelemmel kísérte a Kormány törekvéseit az önkormányzati intézmények átszervezésében. 2005-ben alapítóként részt vesz a Kisbéri Többcélú Kistérségi Társulásban. A KTKT több alapszolgáltatási feladat ellátását vállalta fel. Az önkormányzat alapításakor a szociális, gyermek- és családvédelmi feladatot, az orvosi ügyeletet, a belső ellenőrzést, a Kistérségen keresztül valósította és valósítja meg.

2006. őszétől az alapfokú oktatási intézményeinek működését Ete Község Képviselő-testületével közösen látja el a Tárkány-Ete Közös Fenntartású Általános Iskola és Óvoda intézménye által.

2013. január 1-től a KIK. látja el az intézményfenntartói feladatokat.

7. Az önkormányzat közoktatási esélyegyenlőségi feladatai

Helyzetelemzés megállapítására (problémára) hivatkozás	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor hosszútávon (6 év)
Két szükségteremben tanulnak gyermekek	Óvoda Intézménybővítés	legalább két teremmel bővül a tárkányi óvoda	fenntartó, intézményvezető	2015	plusz két foglalkoztató	plusz két foglalkoztató	plusz két foglalkoztató
3-5 éves, óvodába nem járó gyerekek között feltehetően vannak HHH gyerekek	Valamennyi halmozottan hátrányos helyzetű 3-6 éves gyermek óvodáztatása	stáb: felderíteni az okokat, megkeresni a családokat, javaslatot tenni a megoldásra	intézményvezető tagóvoda vezetők, Gyermekjóléti Szolgálat,	2014 június	minden 3-5 éves HHH gyermek óvodába jár	minden 3-5 éves HHH gyermek óvodába jár	minden 3-5 éves HHH gyermek óvodába jár
Sajátos nevelési igényű gyerekek	SNI- tanulók fejlesztése és követése	felmérés, szakvélemények megújítása, megfelelő fejlesztés biztosítása, közös szakmai protokoll létrehozása	intézményvezetők, Nevelési Tanácsadó	2014 június	egyéni fejlesztés és annak dokumentálása, protokoll elkészülte		SNI integrációs terv elkészítése
Kompetenciamérés	Eredmények alapján, tartósan átlagtól	eredmények pontos követése, értelmezése, kompetencián	intézményvezetők, munkaközösség	folyamatos	HHH tanulók eredményeinek összevetése, pedagógiai	elkészülnek a tervek	megvalósulás nyomonkövetése intézményvez

Helyzetelemzés megállapítására (problémára) hivatkozás	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor hosszútávon (6 év)
	elmaradó eredményeknél beavatkozás, kulcskompetenciák fejlesztése	alapuló oktatás bevezetése	vezetők, szaktanárok		program és IMIP átdolgozása		vezetői beszámolók

8. Szociális és gyermekvédelmi rendszer

Tárkány Önkormányzata a helyi rendeleteiben szabályozott módon biztosítja a rászorultaknak pénzbeli és természetbeni az ellátások különböző formáit.

A nehéz anyagi körülmények között élő családoknak a gyermekek, és fiatal felnőttek taníttatását szociális hozzájárulással támogatja.

Az 1933. évi III. törvény a Szociális igazgatásról és ellátásról szóló törvényi kötelezettségének az önkormányzat maradéktalanul nem tesz eleget, vannak hiányzó szolgáltatások.

Ellátási szerződéssel biztosítja a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgáltatást.

A Gyermekjóléti Szolgáltatáson keresztül gondoskodik a gyermek érdekének testi-lelki egészségének védelméről a családban történő nevelkedésének elősegítéséről, a gyermek veszélyeztettségének megelőzéséről, és megszüntetéséről.

Az intézmények (óvoda, iskola) gyermekvédelmi felelősével az önkormányzat a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgáltatás családgondozójával a kapcsolat folyamatos, a jelzőrendszer megfelelő hatékonysággal működik.

A családsegítés komplex módon nyújtja az ellátást a szociálisan hátrányos helyzetű egyéneknek, családoknak, segít abban, hogy a kialakult válsághelyzet megoldódjon, illetve a kialakulását megelőzze.

A megelőzés kapcsán figyelemmel kíséri a lakosság szociális helyzetét, feltárja a problémákat és jelzi azokat az illetékes szerv felé.

A munka nélkül maradt egyéneknek segít a munkaerőpiacra történő visszajutásban, a fogyatékkal élő személynek az életvitelben, a problémák, megoldásában nyújt segítséget.

Az önkormányzat a közigazgatási területén nem működtet étkeztetést és házi segítségnyújtást.

A kezdeti lépésként, a szociális szükséglet felmérést követően megalkotta a szociális szolgáltatásfejlesztési tervet, amely a célokat, feladatokat, a megvalósulás lépéseit tartalmazza.

A két ellátási forma megteremti az időseken kívül a fogyatékkal élők, szenvedély és pszichiátriai betegek számára a mindennapi tevékenységükhöz segítségnyújtást.

9. Az esélyegyenlőség megteremtésének általános céljai

Az esélyegyenlőség megteremtésének általános elveit az alábbiakban adtuk meg:

- Társadalmi összefogás erősítésével az esélyegyenlőség biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok, egyének számára.
- A teljes körű szociális ellátásokhoz és valamennyi közszolgáltatáshoz hozzájutás biztosítása.
- A hátrányos megkülönböztetés megszüntetésére a szociális egészségügyi, oktatási és foglalkoztatási célok összekapcsolása.
- A település minden lakója számára biztosítani kell a megélhetéshez szükséges forrásokat.

10. Az esélyegyenlőség megteremtésének általános elvei

Tárkány Önkormányzata elismeri minden embernek azt a jogát, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen a településen, továbbá együttes összefogással az alábbi elvek betartására törekszik.

- Emberi méltóság tiszteletben tartásával tiszteli az ember értékeit, és egyediségét.
- Egyenlő bánásmód és megkülönböztetés tilalmával megakadályozza a hátrányos megkülönböztetés bármilyen formáját, elutasítja nemre, fajra, nemzetiségre, származásra, vallásra, politikai meggyőződésre vonatkozó megkülönböztetést.
- Az önkormányzat, a község minden tagjának érdeke a társadalmi szolidaritás erősítése.

11. Konkrét feladatok, célcsoportok esélyegyenlőségének megteremtése érdekében

Tárkány község esélyegyenlőségi terve az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003.CXXV.törvényt alapul véve készült.

A törvényben meghatározott célokat és feladatokat előtérbe helyezve készült a dokumentum, mely a település viszonyaihoz és lehetőségeihez lett igazítva.

A terv készítése során elemzéseket végeztünk és bevontuk a szociális szakma képviselőit, az intézmények vezetőit és a civil szervezeteket.

Az önkormányzat képviselőtestülete által elfogadott az esélyegyenlőségi terv (EE-terv) kiemelt fontosságú témái:

- EE-kockázatelemzés,
- az esélyegyenlőség környezetvédelmi vonatkozásainak, összefüggéseinek elemzése,
- az EE csoportok hozzáférése környezeti vonatkozású adottságokhoz (ivóvíz, szennyvízelvezetés és tisztítás, szilárd hulladék elszállítás),
- akadálymentesítési lehetőségek feltárása,
- EE érdekképviselővel érintett szervezetekkel (intézményekkel, civil szervezetekkel, stb.) történő együttműködési lehetőségek feltárása,
- önkormányzati (települési) EE politika,
- önkormányzati (települési) EE programok,
- EE oktatási lehetőségek, oktatási tematika, képzési program

Az önkormányzat a program céljait 2012-ig szeretné megvalósítani. A terv elfogadásával nem zárul le a feladat, mert a körülmények változása befolyásolja a kitűzött célokat, ezért a tervet két évente felül kell vizsgálni.

12. Esélyegyenlőség érdekében a célcsoportokat érintő intézkedések

12. 1. Közzolgáltatást nyújtó intézmények teljes akadálymentesítése

Az önkormányzati fenntartású intézmények teljes akadálymentesítését a jogszabályi előírásokat figyelembe véve legkésőbb 2012-ig meg kell oldani. Az önkormányzat támogatást nyújt minden akadálymentesítést célzó pályázathoz. A jövő feladata a Művelődési Ház, az iskola, az óvoda akadálymentessé tétele.

12. 2. Fogyatékkal élők

- Az akadálymentesítés a mozgásukban korlátozott személyek közintézmények szolgáltatásainak igénybevételét, közlekedést teszi problémamentessé.
- A fogyatékos emberek a munkaerő piacon történő elhelyezkedése rendkívül nehéz, nehezebben találnak munkahelyet.
- A fogyatékos emberek kevésbé képzettek, így kiemelten kell kezelni a képzésüket, átképzésüket és segíteni kell a rehabilitációs munkahelyen történő foglalkoztatásukat. Ennek érdekében az érdekképviselői szervezetekkel a kapcsolatot ki kell alakítani.
- A napi életvitelükben segítséget a szociális ellátórendszeren keresztül kell nyújtani (támogató szolgálat, házi segítségnyújtás, étkezés).
- Hozzá kell őket segíteni, hogy részt vegyenek a szűrővizsgálatokon, közösségi rendezvényeken.
- Az egészségügyi alapellátásban figyelemmel kell lenni helyzetükre, segíteni kell a rehabilitációjukat, az együttműködés során a betegségtudat kialakulásának megakadályozására törekedni kell.

- A nevelési-oktatási intézmények tárgyi feltételeinek további javítása a fogyatékkal élő gyermekek lakhelyükön járhatnak óvodába, iskolába. A szülői tanácsadás kiemelt feladat.
- A fogyatékkal élő személyek közötti közlekedésének segítése érdekében a gyalogos járdákba lépcsők beépítését mellőzni kell, lejtőket kell kiképezni. A járdák megfelelő kialakításában a lakosságot meg kell nyerni együttműködésére.
- A tömegközlekedési buszmegállók akadálymentesek legyenek, hogy a tömegközlekedési járműbe a ki- és beszállás könnyű legyen.

12. 3. Időskorúak

Az idősek helyzetét a társadalmi, gazdasági adottságok jelentősen befolyásolják.

Ugyanakkor egy adott közösség mérhető a szerint is, hogyan törődik az idősekkel. Az önkormányzat tegyen meg mindent a biztonságuk növelése érdekében, elszegényedésük ellen tegyen lépéseket a támogató rendszerével.

Tárkány Község Önkormányzat 2013. július 1-től a Kisbéri Többcélú Kistérségi Társulással közösen üzemeltetni kíván egy Időskorúak Nappali Ellátása intézményt, melynek Kisbéri székhelye, és Tárkányi telephelye van. Ennek keretében az időseknek teljes nappali ellátást tudunk biztosítani, az étkeztetéstől, a mosáson át minden területen. Ezzel egyidőben 1 főt alkalmazunk házi segítségnyújtás területére is.

Fentiekből következik, hogy Önkormányzatunk nem csak az idősek nappali ellátásáról is gondoskodik a program keretében, hanem 3 új munkalehetőséget is teremt a településen, melyet 2013. júliusában meg is kíván valósítani.

12. 4. Roma emberek

Az önkormányzat minden eszközével igyekszik segíteni a roma származású családok esélyegyenlőségét.

A településen élő romák társadalmi beilleszkedése függ az iskolázottsági szintjüktől.

Az oktatási intézmények a hátrányok, kiegyenlítése kiemelten kezeli a roma származású gyermekek felzárkóztatását, hangsúlyt helyezve az iskolázottság javítására.

A munkanélküliek elhelyezkedési esély a családsegítő szolgálattal és Munkaügyi Központtal közösen igyekszik elősegíteni. Az önkormányzat az életkörülményeik javításához szociális helyzetük javításához jobb lakhatási körülményekhez járul hozzá.

12. 5. Esélyegyenlőség a közoktatásban

Az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód elve alapvető szempont a közoktatásban és gyermekek nevelésében.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, és sajátos nevelési igényű tanulók oktatására kiemelt figyelmet kell fordítani. Mindez tendencia kell, hogy legyen az intézmények fejlesztésében is.

A jelenleg kis létszámú intézményekben a hátrányos helyzetű gyermekek helyzetének felmérése és követése viszonylag könnyen felmérhető és követhető. Vizsgálni kell, hogy a diszkrimináció - mentesség érvényesül-e a nevelési- oktatási folyamatokban, az intézmények segítik-e a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók társadalmi integrációját.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlősége előmozdításának elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik meglévő hátrányaikat, javítják iskolai sikerességüket.

A közoktatás esélyegyenlőségi programja az alábbi elemek, megvalósítását tartja fontosnak:

- Az óvodai nevelés és iskolai nevelés-oktatás keretében az integrált oktatást, egyéni gondozást biztosítani kell, fogyatékoság esetén a szakértői vélemény figyelembevételével.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók integrált fejlesztésére az iskolában fejlesztő pedagógus áll rendelkezésre, a tevékenységét az óvodai nevelésre is ki kell terjeszteni.

- A Kistérségi Nevelési Tanácsadóval a kapcsolatot tovább kell erősíteni. A sajátos nevelési igényű gyermek speciális fejlesztését logopédus és gyógytestnevelő látja el.
- A pedagógiai szakmai szolgáltatás keretében az óvodapedagógusokat fel kell készíteni az integrációs feladatok ellátására, az együttnevelésre.
- A tanulási nehézségekkel terhelt gyermekek fejlesztésére minden osztálynak lehetősége van, a pedagógusok ilyen irányú tudással rendelkezzenek.

12. 6. Esélyegyenlőség biztosítása a foglalkoztatás területén

Tárkány Önkormányzata a hátrányos helyzetű munkanélkülieket minden eszközzel segíti a munkaerő piacra visszajutásban.

A cél érdekében szorosan együttműködik a Komáromi Munkaügyi Központtal, a Családsegítő Szolgálattal és a környező települések munkaadóival, vállalkozásaival, a csökkent munkaképességűeket foglalkoztató cégekkel. Az önkormányzat közhasznú és közcélú foglalkoztatást szervez, növeli a foglalkoztatottak számát.

Tovább kell erősíteni azokat a támogatási formákat, amelyek a munkaerőpiacon elhelyezkedni nem tudó egyéneket és családtagjait segíti.

Munkáltatói jogok tekintetében a foglalkoztatás során az önkormányzat és intézményei az alábbi elveket érvényesíti:

- A foglalkoztatás területén az emberi méltóságot tiszteletben tartja, partneri kapcsolat kialakítására törekszik a munkavállalókkal.
- Az álláshirdetésekből nem jelenhet meg diszkriminatív kitétel, a hangsúlyt a képzettségre, jártasságra és képességre kell helyezni.
- Pályakezdő munkavállalót segíteni kell szakmailag és a kollektívába történő beilleszkedésben.

- A tovább tanulás és továbbképzés területén minden munkavállalónak azonos esélyeket kell biztosítani.
- Kisgyermekes munkavállalót túlmunkára beosztani egyetértésével lehet, a törvényben előírt kedvezményt biztosítani kell számukra.
- A nyugdíj előtt álló munkavállaló munkaidejét csak beleegyezésével lehet csökkenteni.

13. Az esélyegyenlőségi program megvalósításának forrásigénye

Tárkány Önkormányzata a program megvalósítását saját forrás és pályázat útján elnyert támogatásokat kíván felhasználni.

Az intézmények akadálymentesítését a megjelölt határidőn belül meg kell oldani, a lakosság a munkálatokba bevonható. Időközben az orvosi rendelő akadálymentesítése az újjáépítés során megoldást nyert.

Az önkormányzat a közoktatási intézmények igénye szerint támogatja a tárgyi feltételek fejlesztését, a pedagógusok speciális irányú képzettségének megszerzését.

Közcélú, közhasznú foglalkoztatásra, egyének és családok támogatására a szükséges forrásokat biztosítja.

A program céljainak, feladatainak további megvalósítása a pénzügyi források és jogszabályi előírásoknak megfelelően történik.

14. Záradék

Tárkány Község Önkormányzata 112/2013.(VI.11.) számú határozatával a település Esélyegyenlőségi Programját jóváhagyta.

Tárkány, 2013. június 11.

Mészáros Tamásné
polgármester